زاویه دید

سینما، بزهکاری اطفال کیومرث پوراحمد و دیگران

رضا رسولی
مدرس حقوق

فرهنگ

جای خالی سینمای حقوقی و قضایی با هدف پیشگیری از جرم همواره در سینمای ایران به چشم می‌خورد و عموم فیلم‌هایی که با موضوعات قضایی ساخته می‌شود درونمایه جنایی دارند و در اکثریت قریب به اتفاق موارد، به موضوعاتی نظیر قتل یا سرقت می‌پردازد. در حالی که به‌دلیل پیچیدگی‌های روابط اجتماعی و نیز تنوع و گوناگونی نقش افراد در عرصه جامعه در روزگار کنونی، جرایم نیز متنوع و گوناگون شده‌اند و به همین دلیل قوانین کیفری هم به تناسب این وضعیت در عرصه‌های مختلف، انواع فعل و ترک فعل را، جرم‌انگاری کرده‌اند.

در جشنواره امسال فیلم فجر اما کارگردان نام‌آشنای سینمای نوجوانان که قصه‌های مجید را در کارنامه حرفه‌ای خود دارد، برخلاف سایر آثارش که فیلم‌هایی برای نوجوانان بود، فیلمی درباره نوجوانان ساخته است. فیلم «پرونده باز است» روایت مسائل و مصائب پسر نوجوانی است به نام فرهاد که ناخواسته در یک دعوای خیابانی، باعث قتل یکی از بچه محل‌های خود می‌شود و پس از آن، مخاطب شاهد فراز و فرودهای زندگی او در زندان و تلاش‌های پدرش و مدیر زندان برای رهایی او از مجازات قصاص است. گرچه حال‌وهوای این فیلم و اتمسفر آن به دهه کنونی و گذشته تعلق ندارد اما از آنجا که کیومرث پوراحمد یک فیلمساز باسابقه در گستره سینمای کودک و نوجوان است، سرجمع توانسته فیلم خوبی را روی پرده به نمایش بگذارد. این فیلم به وضوح به موضوع بزهکاری اطفال می‌پردازد و با دستمایه قرار دادن بالاترین سطح بزهکاری یعنی قتل، ماجرای قصاص و موضوعات پیرامونی آن مانند جایگاه اولیای دم و کسب رضایت از خانواده مقتول را به تصویر کشیده است.

به نظر می‌رسد این فیلم مشاور حقوقی و انتظامی مسلطی نداشته و نبود این مشاور مسلط، در برخی از ماجراهای فیلم، خودنمایی می‌کند و عملا به یک نقطه ضعف اساسی تبدیل شده است. از جمله این‌که در برخی از صحنه‌ها، طوری تداعی می‌شود که گویی خواهر متهم نیز در ردیف اولیای دم محسوب است، در حالی که این‌گونه نیست.

نحوه پرسش و پاسخ‌های رئیس دادگاه بسیار ابتدایی است و به نوعی تلقین به متهم تلقی می‌شود. از سوی دیگر می‌بینیم پس از رسیدن سن متهم به ۱۸ سال، او را از کانون اصلاح و تربیت که زندان مخصوص کودکان و نوجوانان بزهکار است، به زندان قزل حصار منقل می‌کنند، آن هم بدون رعایت طبقه‌بندی. در حالی که زندان مذکور مختص محکومان افغانستانی و محکومان جرایم مرتبط با مواد مخدر است.

از حیث رعایت تشریفات دادرسی می‌بینیم که در صحنه تشکیل دادگاه کیفری استان، جلسه دادگاه با حضور سه قاضی تشکیل شده است در حالی که باید در این دادگاه پنج قاضی حاضر باشند. نقش پررنگ مدیر مهربان و دلسوز کانون اصلاح و تربیت به‌شدت در این فیلم، چشم‌نواز است اما عملا در کانون اصلاح و تربیت، وظایف و حمایت‌هایی که آقای مدیر انجام می‌دهد به عهده کارشناسان و مددکاران است.

مهم‌ترین نکته مغفول مانده در طول فیلم این است که هیچ‌گاه متهم و حامیان او به موضوع دفاع مشروع توجه نمی‌کنند. در حالی که در فصل درگیری می‌بینیم متهم زیر دستان مقتول در حال خفه شدن است و برای نجات دادن جان خودش به ناگزیر از چاقو استفاده می‌کند.

از جمله فضیلت‌های فیلم پرونده باز است توجه به بعضی از ریشه‌های مهم بزهکاری اطفال است. موضوعاتی مانند نقش خانواده و نبود کنترل‌های تربیتی، رفتارهای خشن یا تحقیرآمیز والدین در ایجاد خشم یا نفرت در وجود نوجوانان، اثرات منفی و بدآموزی رفتارهای نابهنجار گروه همسالان در شکل‌گیری انحراف رفتاری نوجوانان، فقر و مشکلات محیطی و اثرات نامناسب محله‌ای روی رفتار اجتماعی نوجوانان از جمله موضوعات مهمی به حساب می‌آیند که کیومرث پوراحمد با هوشمندی به آنها پرداخته است.

از دیگر موضوعات قابل توجهی که نویسنده و کارگردان فیلم با بی‌تفاوتی از کنار آن عبور نکرده و جا دارد در فیلم‌های مشابه به آن پرداخته شود، موضوعاتی است که کودکان و نوجوانان زندانی در کانون اصلاح و تربیت با آن مواجه هستند. مشکلاتی مانند وجود الگوهای رفتاری نامناسب، تجاوز، دعوا و شرارت. فیلم پرونده باز است، می‌تواند آغاز یک دوره از فیلمسازی نوین را با موضوع مهم آموزش‌ها و هشدارهای لازم درخصوص پیشگیری از وقوع جرم توسط کودکان و نوجوانان برای خانواده‌ها و مراکز و مسئولان تربیتی رقم بزند. منطقا این آغاز می‌بایست با حمایت دستگاه‌های مرتبط مانند معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضاییه، آموزش و پرورش، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و معاونت اجتماعی پلیس شکل بگیرد.

رئیس سازمان سینمایی در گفت‌وگو با «جام جم» خبر داد:

تغییر در آیین‌نامه‌های سینمایی

رئیس سازمان سینمایی در بازدید از غرفه جام جم در پردیس سینمایی ملت گفت: برای اولین بار چیزهایی در آیین‌نامه پروانه ساخت و نمایش تدوین شده که به نفع خانواده سینمای ایران است.

محمد خزایی، رئیس سازمان سینمایی در بازدید از غرفه جام جم در پردیس سینمایی ملت، درباره تدوین آیین‌نامه پروانه ساخت و نمایش به خبرنگار جام جم گفت: در این دوره آیین‌نامه پروانه ساخت و نمایش بعد از سال ۶۴ به روز نشده و متمم‌هایی به آن خورده بود. از ماه سومی که وارد سازمان سینمایی شدم تا هفته پیش، روی این آیین‌نامه کار می‌کردیم.

او ادامه داد: این آیین‌نامه حدود شش ماه است که در شورای هنر است و هر هفته نقاط ضعف و قوت آن بررسی شده و برای اولین بار چیزهایی در آن آمده که به نفع خانواده سینمای ایران است و یکی از این‌ها شوراهای تجدیدنظر است و به این شکل نیست که اگر فیلمی توقیف شود در همان مرحله متوقف شود و صاحب فیلم می‌تواند اعتراض کند تا در شوراهای دیگر یعنی تجدیدنظر بررسی شود؛ یعنی شورای بالاسری وجود دارد که می‌تواند دوباره در آنجا بررسی کند که به چه دلیل فیلمش توقیف شده و چرا سرمایه‌اش در معرض خطر است. به عبارتی، این موضوع در یکجا بسته نمی‌شود و قوانین و آیین‌نامه‌ها شفاف شده است.

رئیس سازمان سینمایی با تأیید این‌که هیچ کسی نمی‌تواند با وجود این قانون سلیقه‌ای برخورد کند، گفت: این آیین‌نامه برای سینمای ایران ماندگار خواهد بود و به طور تقریبی، مراحل شورای هنر تمام شده و یک جلسه خواهیم داشت تا خانه سینما نظرش را درباره این آیین‌نامه بدهد. پس از آن نظرات به شورای هنر منتقل می‌شود و اگر موافقت کنند، اعمال خواهد شد.

سینمای ایران دارای آیین‌نامه قانون می‌شود

خزایی با بیان این‌که وجود این قانون تنها در حوزه پروانه ساخت و نمایش اتفاق می‌افتد، افزود: پس از تمام این مراحل قانون به شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌رود و ظرف دوهفته اگر مشکلی نباشد، تبدیل به قانون می‌شود. به عبارتی، برای اولین بار در سینمای ایران ما آیین‌نامه‌ای داریم که قانون شده و می‌توانیم به آن استناد کنیم. به عنوان مثال، این سؤال مطرح می‌شود که در حوزه بین‌المللی که بعضی مجوز ندارند، چه اتفاقی باید بیفتد و این باید و نبایدهایی که رعایت نمی‌شود، چیست. گاهی یک گروه می‌آیند فیلم یک نفر را توقیف و سرمایه‌اش را به خطر می‌اندازند و او باید کجا اعتراض کند و حقش را بگیرد؟... همه این‌ها با آیین‌نامه پروانه ساخت و نمایش با رفع خواسته‌های اجتماعی، اخلاقی و تربیتی آمده است. این قدم بسیار بزرگی است و ما این را در سینمای ایران نیاز داشتیم.

رئیس سازمان سینمایی در پاسخ به این‌که آیا قرار است تجربه‌های نظارتی و هدایتی از این مرحله سنتی عبور کند و تخلف با قانون و قانون‌گذار مواجه شود و یک تعامل قانونی مدعی‌العموم، شاکی خصوصی و جریان فرهنگی اتفاق بیفتد، گفت: ما در همین آیین‌نامه پروانه ساخت و نمایش کاری کردیم که سلیقه افراد کمتر دخیل باشد؛ یعنی نباید به شیوه‌ای باشد که در هردوره‌ای اشخاصی تابع جریانات خاص بیایند و بخواهند حکمرانی فرهنگی کنند. ما معتقدیم قانون همه چیز را تعیین می‌کند و اگر طیف‌های مختلف هم در حوزه سینما تغییر کنند، قانون می‌تواند در مورد آن تصمیم بگیرد. بنابراین، سلیقه اشخاص را کمرنگ و قانون را جایگزین آن می‌کنیم.

او ادامه داد: برای این‌که به قانون برسیم، در همین آیین‌نامه پروانه ساخت و نمایش، در شورای تجدیدنظر نماینده دادستان حضور دارد، چون درج پرونده و بستن آن را با تعریف قضایی، قوه قضاییه هم انجام می‌دهد. بنابراین فرآیندهای فرهنگی درستی در این دوره تعریف شده است که خیلی از اختلافات به قوه قضاییه هم کشیده نشود و حل شود. در خیلی از حوزه‌ها درباره این قوانین گفت‌وگو شده که این برگ برنده خواهد بود.

حذف پروانه ساخت ایده‌آل سینما

خزایی در پاسخ به این پرسش که آیا در فرآیند قانون‌گذاری برای سینما فکری شده است، عنوان کرد: اگر به فرآیندی در سینمای ایران برسیم که بتوانیم پروانه ساخت را حذف کنیم، کار درستی است، اما نیاز داریم به تکاملی برسیم که تهیه‌کنندگان مسئولیت‌پذیری داشته باشند. ما اگر کمپانی داشتیم، خیلی بهتر بود و خودشان این مسئولیت را می‌پذیرفتند. بنابراین، چون کمپانی نداریم، تهیه‌کنندگان باید این مسئولیت را بپذیرند. همین الان اعلام کنید که به طور کلی پروانه ساخت برداشته شود، هیچ تعهدی نسبت به اکران و نمایش وجود ندارد، اما ما در وزارت ارشاد حاضریم بیاییم فیلم‌ها را تصویب کنیم و بلوغ خانواده سینما به این مرحله رسیده است که بگوییم پروانه ساختی وجود ندارد، اما مسئولیت‌پذیری از سمت تهیه‌کنندگان نقش کلیدی بازی می‌کند. واقعیت این است که ما نباید وارد مرحله ساخت شویم، بلکه کمپانی‌ها خودشان بپذیرند و هرچه می‌خواهند بسازند و ما در مرحله نمایش قوانین را به شکل شفاف به آنها اعلام می‌کنیم. این مرحله ایده‌آل سینماست، اما آیا شرایط آن فراهم است و ما توان واگذاری داریم؟...

ورود به بُعد پژوهشی سینما

او با تأیید این‌که برای منطبق کردن این تجربه با قوانین و فرهنگ خودمان سازمان سینمایی وارد بعد پژوهشی شده است، گفت: آقای آشنا حدود پنج کتاب سفارش داده و یکسری جزوه‌هایی بیرون آمده که محتوای آن شامل مسائلی است که به این پرسش پاسخ می‌دهد نظارت و ممیزی در سینمای ایران به چه شکل و صورتی است. کشورهای دیگر درباره خیلی از مسائلی که فکر نمی‌کنیم، قانون دارند و ممکن است آزادی‌هایی داشته باشند، اما این بحث دیگری است. در چارچوب، خانواده و تربیت و به خصوص در ساختار سیاسی اگر کوچک‌ترین خطایی از شما سربزند، با شما برخورد می‌کنند و اصلا تعارف ندارند. رئیس سازمان سینمایی اضافه کرد: این نکته را هم بگوییم نباید فکر کنیم چون هنرمند هستیم با سایر مردم در برابر قانون متفاوتیم؛ یعنی حسی به هنرمندان و من خزایی به عنوان تهیه‌کننده دست داده که چون هنرمند هستیم با کارگر رستوران و بقال فرق داریم، اما قانون در برابر مردم یکسان است و مصونیتی ندارید. معتقدم قوه قضاییه هیچ تفاوتی میان کسی که یک شهروند عادی و یا هنرمند است، قائل نمی‌شود. فکر می‌کنم ما بیش از حد فکر کردیم مصونیت کامل داریم، اما در هیچ جای دنیا این گونه نیست. این جور نیست که شما وارد یک مسأله شوید و همین که پذیرفتن تبعاتش می‌رسد، بگویید من هنرمندم و حق ندارید با هنرمند این گونه رفتار کنید. بنابراین، اگر بپذیریم قانون برای همه یکسان است، باید مواظب رفتار و گفتارمان باشیم و به خصوص شخصیت‌های مرجع در این زمینه بار سنگین‌تری را به دوش می‌کشند.

سلیقه‌ها کمرنگ می‌شوند

او در پاسخ به پرسشی دیگر درباره عباس رافعی که گفته بود فیلمسازان با فیلم‌های مشکل‌دار، نمی‌توانند فیلم بعدیشان را تا برطرف کردن نقایص فیلم قبلی، بسازند، تشریح کرد: ما چنین قانونی نداریم، اما پیشنهاد بدی نیست. این قانون حداقل در سازمان سینمایی نبوده، اما از وقتی که ایشان مطرح کرده، درباره آن فکر می‌کنم که آیا این قانون باید اعمال شود یا خیر؟... ما فیلمی داریم که فیلمساز آن را ساخته، اما مسائل سیاسی که مثلا در افغانستان بوده، موجب شده نتواند آن را نمایش دهد. بنابراین، نمی‌توانیم بگوییم این فیلمساز کوتاهی یا تخطی کرده است، بلکه سیاست‌های ملی و روابط ما خراب می‌شود. وقتی قوانین شفاف باشد، سلیقه‌ها کمرنگ می‌شوند و مدیر نمی‌تواند اعمال سلیقه شخصی کند. خزایی تأکید کرد: ما چنین قانونی نداریم که اگر فیلمسازی نتوانست فیلمش را اکران کند، نتواند فیلم بعدیش را بسازد؛ مگر زمانی که فیلمش توقیف شده باشد. توقیف به این معنا که این فیلم، مشکلات یا چیزهایی که به آن گفته شده، رعایت نکرده و در چارچوب نمی‌گنجد، اما از زمانی که در سازمان سینمایی آمدم تا به امروز هیچ فیلم توقیفی نداشتیم و تمام فیلم‌های توقیفی دولت‌های گذشته هم آزاد و نمایش داده شده است. البته فیلم بلاتکلیف داریم، اما فیلم توقیفی فیلمی است که با زبان اصلاحات و تصویر کارش درست نمی‌شود، اما معتقدم در سینمای ایران ۹۰ درصد فیلم‌ها از راه اصلاحات قابلیت اکران دارند. ما بعد از ساخت فیلم می‌توانیم صداگذاری، دیالوگ و سکانس به فیلم اضافه کنیم. پس اگر صاحب فیلم همکاری کند، خیلی از مشکلات فیلم حل می‌شود.

سیاست‌گذاری اکران برای مقابله با «جنگ» رسانه‌هاست

خزایی در پاسخ به پرسش خبرنگار جام جم درباره چگونگی حمایت از فیلم‌های حاضر در جشنواره فیلم فجر چهل و یکم گفت: برنامه‌ای که اعلام کنم فیلمی به دلیل حمایت ما در جشنواره حاضر شده یا این‌که به فیلمی گفته باشیم اگر در جشنواره فجر امسال حاضر شوید، حمایت خاصی از شما می‌شود، نبوده است. همه فیلمسازان بر اساس عشق و علاقه خود در جشنواره حاضر شدند، اما وظیفه ماست که در سیاست‌گذاری در اکران از این دوستان حمایت کنیم و فضایی ایجاد کنیم که آثارشان دیده شود. وی افزود: بالاخره این دوستان در این ماه‌ها دوران سختی را سپری کردند و این فضا بیشتر رسانه‌ای بوده است و من همیشه می‌گویم که این دوره، دوره جنگ رسانه‌هاست و بیشتر آدم‌ها در فضای مجازی می‌جنگند، اما واقعیت چیز دیگری است؛ واقعیت حضور سینماگران، مردم و اهالی رسانه است و حضور سینما همیشه پایدار خواهد بود.

موفقیت جشنواره فجر در حوزه بین‌الملل

وی درباره بخش بین‌الملل و حضور فیلمسازان خارجی در جشنواره فیلم فجر نیز به جام جم گفت: اول این‌که این بخش رقابتی نیست و دوم این‌که یا فیلمسازان هنگام پرکردن فرم جشنواره فجر نباید شرایط آن را بپذیرند، یا وقتی پذیرفتند، حق خروج ندارند. در داخل کشور هم دیده شده که کارگردانی نامه می‌زند که اثرم را داوری نکنید، اما این جزو قوانین جشنواره است که کارگردان در آن زمان حق انصراف ندارد و تمام مسائل از راه تهیه‌کننده انجام می‌شود. بنابراین، وقتی فرم یک جشنواره را پر می‌کنیم، یعنی قوانین آن را پذیرفتیم. اگر خیلی از فیلم‌ها بر اساس سناریویی که از پیش طراحی شده، بخواهند بر حضور بین‌المللی ایران فشار وارد کنند تا این حضور به حداقل برسد، هیچ ارتباطی به این جریان ندارد. بنابراین، جشنواره فجر در حوزه بین‌الملل بسیار موفق و مهمانان امسال بالغ بر ۱۴۰ نفر هستند و معرفی خواهند شد.

آن سوی پرده ساخت «فیلم چرا گریه نمی‌کنی؟»

چگونه گریه کرد تا فیلم ساخته شد!

فیلمنامه «چرا گریه نمی‌کنی؟» برای اولین بار دی ماه ۱۴۰۰ به صحن شورای صدور پروانه ساخت آثار سینمایی آمد و به دلیل ضعف شدید ساختاری، توسط اکثریت اعضای شورا رد شد. اما برخی اعضا با نگاه مشفقانه مایل بودند مانند سایر فیلمنامه‌نویسان که معمولا حتی پس از رد شدن فیلمنامه‌شان، مورد گفت‌وگو قرار می‌گیرند، با نویسنده فیلمنامه نیز گفت‌وگو شود.

این جلسه توسط دو نفر از اعضای شورا برگزار و قرار بر این شد فیلمنامه بازنویسی شود و به لحاظ داستان، منطق و شخصیت‌پردازی به سطح حداقل استاندارد یک فیلمنامه برسد.

پس از مدتی، مجددا فیلمنامه بازنویسی شده به اعضای شورا ارائه شد تا بررسی شود اما متاسفانه تغییر چندانی در ساختار و شیوه روایت، قصه و شخصیت‌پردازی به چشم نمی‌خورد و کماکان همان اشکالات و نقاط ضعف باقی مانده‌بود. بنابراین بازهم در شورای پروانه ساخت، مردود شد. اما بازهم بعضی از اعضای شورا مصر بودند بیشتر با این فیلمنامه‌نویس تازه‌کار تعامل برقرار شود؛ چرا که وی در برخوردهایش بسیار ابراز تضرع و ناراحتی کرده و حتی گفته زندگی من به ساخت این فیلم بستگی دارد!

بنابراین یکی از اعضای محترم شورا که در عین تسلط به فیلمنامه‌نویسی به فلسفه و عرفان نیز احاطه دارد، ماموریت یافت جلسات دیگری با این فیلمنامه‌نویس برگزار کند. خصوصا که گویا ایشان مایه‌هایی در این فیلمنامه دیده‌بود که با پرورش و تقویت آنها می‌شد باب‌هایی تازه در شخصیت‌پردازی سینمای ایران باز کرد. دوست عزیز و گرامی ما در شورا، جلسات متعددی با نویسنده فیلمنامه چرا گریه نمی‌کنی؟ برگزار کرد و حتی برای ایشان، کلاس‌های فیلمنامه‌نویسی، عرفان و مولوی‌شناسی و... برگزار کرد.

به هر حال باز هم فیلمنامه دوباره‌نویسی شد و بازهم توسط اعضای محترم شورای پروانه ساخت بررسی و بار دیگر به دلیل ضعف‌های مفرط در فیلمنامه رد شد. اما همچنان برخی اعضای شورا مثل موارد معدود دیگر اصرار داشتند به این فیلمنامه‌نویس اعتماد شود؛ چراکه می‌گفتند او در جلسات گفت‌وگو، ناله و زاری کرده و بسیار خواهش و تمنا دارد بتواند این فیلم را بسازد، از همین روی این دوستان مصر بودند به این فرد با شفقت نگاه شود. به این مفهوم که با همین وضعیت، پروانه ساخت فیلم صادر شود و در ضمن به او متذکر شوند برای این‌که فیلمش دچار مشکل نشود از مشورت‌ها و راهنمایی‌های برخی اعضای شورا استفاده کنند.

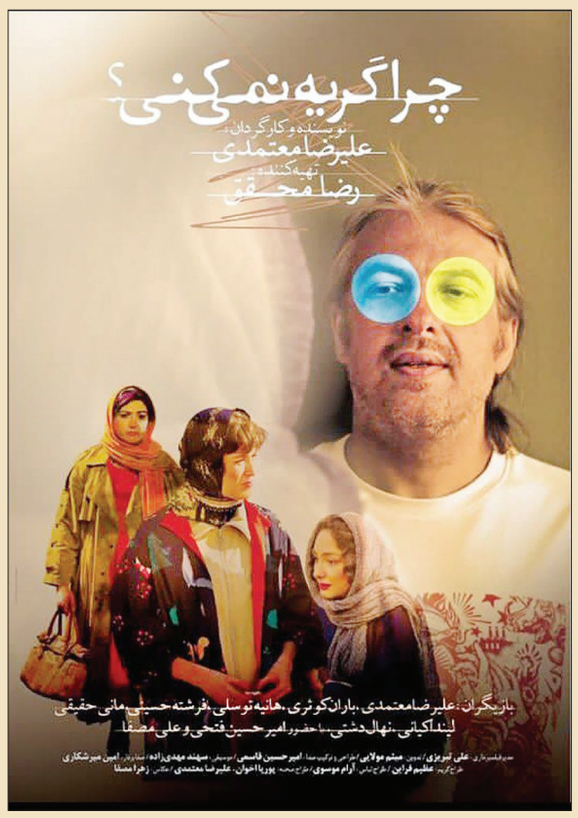

به هر حال فیلم چرا گریه نمی‌کنی؟ ساخته شد و برخی از همان دوستان موافق در شورا، آن را دیده و با کمال تاسف ابراز کردند، اتفاقی نیفتاده و آش همان آش است و کاسه همان کاسه.

فیلم چرا گریه نمی‌کنی؟ براساس روال معمول برای صدور پروانه نمایش، در مرداد ۱۴۰۱ به شورای مربوطه فرستاده شد و در این شورا هم با اکثریت آراء به دلیل ضعف ساختاری و براساس بند ۱۴ ماده ۳ آیین‌نامه شورای نظارت بر نمایش، فاقد معیارهای صدور پروانه نمایش تشخیص داده شد. این یکی از معدود مواردی بود که فیلمی به دلیل ضعف مفرط ساختاری مورد موافقت شورای صدور پروانه نمایش آثار سینمایی قرار نمی‌گرفت.

نکته جالب این‌که به فیلمنامه قبلی که پر از حفره‌های داستانی و شخصیت‌های بی‌ربط و داستانک‌های بی‌خاصیت بود، چهار بخش بی‌ربط دیگر هم اضافه شده‌بود که براساس ماده ۱۰ قواعد و منهیات سینمایی، بدون اطلاع شورای پروانه ساخت فاقد وجاهت قانونی بود.

اما بازهم به توصیه برخی دوستان، قرار شد اصلاحیه‌هایی به فیلم داده شود و پس از انجام آن اصلاحیه‌ها پروانه نمایش فیلم برای اکران عمومی (و نه جشنواره فیلم فجر) صادر شود.

در نسخه اصلاح شده که با تلاش تهیه‌کننده محترم فیلم در شهریورماه به شورای صدور پروانه نمایش ارائه شد، تعدادی از اصلاحات پیشنهاد شده، انجام و برخی باقی‌مانده بود که تهیه‌کننده درباره آنها توضیحاتی ارائه کرد.

طی تعامل با تهیه‌کننده، چند مورد مهم از اصلاحات باقی‌مانده مورد تاکید قرار گرفت و برخی نیز چشم‌پوشی شد. اما همه این مراحل برای اکران عمومی فیلم طی می‌شد و اساسا قرار نبود فیلم در جشنواره فیلم فجر به نمایش درآید. تاریخ ارائه فیلم به شورای صدور پروانه نمایش یعنی شهریورماه نیز حکایت از همین قصد مشترک با تهیه‌کننده محترم فیلم داشت.

اما اکران فیلم به تعویق افتاد و روزهای نزدیک به چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر، تهیه‌کننده که سعی کرده‌بود برخلاف نویسنده و کارگردان، روال قانونی و منطقی را طی کند، درخواست حضور در جشنواره فیلم فجر را ارائه کرد که با سعه صدر هیأت انتخاب، فیلم برای حضور در جشنواره فیلم فجر نیز برگزیده شد.